

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ / 5 ՄՈՂՈՒԼ/**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ / ՄՈՂՈՒԼ 1/
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1410B4/07.1, 5 ՄՈՂՈՒԼ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<ul style="list-style-type: none"> Գիտատեսական սկզբունքների հաշվառմամբ ուսուցանել «Ռուսաստանի պատմության» պարբերացման և ժամանակագրության առանձնահատկությունները: Նորարական մեթոդների կիրառմամբ ներկայացնել միջնադարյան Ռուսաստանի զարգացման հիմնական փուլերը, իրադարձությունները, փաստերը, քաղաքական, տնտեսական, մշակութային գործիչների դերը երկրի հզորացման գործում:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> Բնորոշել Ռուսաստանի պատմության որպես պատմական գիտական ճյուղի ձևավորման գործընթացը, առանձնահատկությունները և պարբերացման սկզբունքները, Բացատրել IX-XVII դդ. զարգացման փուլերի առանձնահատկությունները, հիմնական իրադարձությունները, պատմական /քաղաքական, հասարակական, մշակութային/ գործիչներին վերաբերող տեղեկությունները: Սահմանել Ռուսաստանի պատմության հիմնախնդիրները համաշխարհային պատմության համադրությամբ՝ ըստ տվյալ դարաշրջանների համատեքստի: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> Մեկնաբանել և գնահատել ուսումնասիրվող շրջանի պատմական գործընթացները՝ պատմագիտական, մատենագիտական և աղբյուրագիտական վերլուծության սկզբունքների կիրառմամբ: Առանձնացնել IX-XVII դդ. Ռուսաստանի պատմության արանցքային փաստերը և իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում: Օգտագործել գիտելիքները նոր իրավիճակների գնահատման համար:

	<ul style="list-style-type: none"> • Կազմակերպել միջառարկայական կապերը /Ռուսաստանի պատմություն– համաշխարհային պատմություն; Ռուս. Պատմ. Հայոց պատմություն/՝ համեմատական վերլուծության միջոցով: <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Նախընտրել պատմական վերլուծությունների ժամանակակից մեթոդները: • Քննադատի կամ պաշտպանի Ռուսաստանի պատմության առանցքային գործընթացների վերաբերյալ պատմագիտական մոտեցումներն ու տեսակետները:
--	---

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 5/150 կրեդիտ; • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ -64; • ԴԱՄԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -32; • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 32 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -4
--	---

<p>ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ</p>	<p>Գիտելիքներ դպրոցական համաշխարհային պատմություն, Հին աշխարհի պատմություն, Միջին դարերի պատմություն, Հայոց պատմություն առարկաներից՝ Ավագ դպրոցի ծրագրերին և չափորոշիչներին համապատասխան:</p>
-------------------	---

<p>ԴԱՄԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Դասախոսություն, ինտերակտիվ դասախոսություն, սեմինար, բանավեճ-քննարկում, ներկայացում, ինքնուրույն և խմբային աշխատանք, զրույց:
--	---

<p>ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<p>1.Ռուսաստանի պատմության տեղը պատմագիտության մեջ:</p> <p>1.1.Ռուսական պետության կազմավորման հիմնախնդիրը:</p> <p>1.2.Նորմանական և հականորմանական տեսությունները:</p> <p>2.Կիևյան Ռուսիան IX-XIդդ.:</p> <p>2.1.Քրիստոնեության ընդունումը:</p> <p>2.2.Յարոսլավ Իմաստուն:</p> <p>2.3.Քաղաքական մասնատվածությունը: Առանձնահատկությունները:</p> <p>3.Արևելալավոնական ժողովուրդների պայքարը անկախության համար XIII դարում:</p> <p>3.1.Շվեդական և գերմանական զավթիչների ջախջախումը, Ալեքսանդր Նևսկի:</p> <p>3.2. Մոնղոլների արշավանքները Ռուսիա: Ռուսիան և Ոսկե Հորդան:</p> <p>3.3.Մոսկվայի իշխանության ձևավորումը, հզորացումը և դերը ռուսական հողերի միավորման ընթացքում:</p> <p>3.4.Մոսկվան մոնղոլթաթարների դեմ պայքարի կազմակերպիչ:</p> <p>4.Ռուսական պետությունը XV-XVI դ. երկրորդ կեսին: Իվան III և նրա դերը պետության հզորացման գործում:</p> <p>5.Ռուսաստանի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը XVI դարում: Իվան IV:</p> <p>5.1. Իվան Ահեղի ներքին քաղաքականությունը:</p> <p>5.2. Իվան Ահեղի արտաքին քաղաքականությունը:</p> <p>6.Ռուսաստանը XVI-XVII սահմանագծին: Խառնակ</p>
------------------------------------	--

	<p>Ժամանակաշրջանը: 6.1. Ազգային ազատագրական պայքարի կազմակերպումը: 6.2. Ռուսական պետականության վերականգնումը: 7. Ռուսաստանի մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները IX-XVII դդ.:</p>
--	---

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барсенков А.С. Вдовин А.И. История России. 1917-2004. Учебное пособие для студентов вузов. М.; Аспект Пресс, 2005 2. История России. Учебник. (А.Орлов, В.А.Георгиев...) М.: Изд-во Проспект, 2005. 3. История России. Материалы и документы (В.А. Мазур, Н.Н.Баранов, Л.Я.Баранова) Под ред. М.Е.Главацкого, М., Дрофа, 1999. 4. История России с древнейших времен до XX века. Т.1 История России с древнейших времен до XVII века, Отв. Ред. А.Н.Сахаров М.: Изд-во АСТ, 1996 5. История СССР. Учебник для университетов и педагогических институтов. (АН СССР Институт истории, МГУ им. М.Ломоносова, исторический факультет), т. 1 с древнейших времен до 1861 года. М.: "Мысль", 1964. 6. История России IX-XIX вв. Справочные материалы. М.; ВЛАДОС, 1997. 7. Леванов Б., Чунаков А.В.. История России, Курс лекций. Уч. пособие. М. 2002. 8. Политическая история России. Учебное пособие. (Отв. ред., проф., В.В.Журавлев) М.: Юрист, 1998 9. Пушкарев С.Г. Обзор русской истории. Ставрополь, "Кавказский край", 1993. 10. Политическая история России. Учебное пособие. (Отв. Ред., проф., В.В.Журавлев. М.: Юрист, 1998 11. Пушкарев С.Г. Обзор русской истории. Ставрополь, "Кавказский край", 1993. 12. Россия и мир. Учебная книга по истории. В 2-х частях. (Под общей ред. А.А.Данилова) М.: ВЛАДОС, 1994.
--------------------------------------	---

<p>ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Греков Б.Д. Киевская Русь. М.: Государственное издательство политической литературы, 1953. 2. Ключевский В.О. Русская история. Избранные лекции. Ростов-на-Дону, "Феникс", 2002 3. Костомаров Н.И. Русская история в жизнеописаниях ее главнейших деятелей. В трех книгах. Санкт-Петербург, 1874., М.: Книга, 1991; Репринтное воспроизведение издания 1873-1888 гг. в 5 книгах, М., "Книга", 1991 4. Малинин В.А., Герои Смутного времени, Калуга, 1998. 5. Мир русской истории. Энциклопедический справочник. С-Пб, Вече, 1997 6. Платонов С.Ф. Сочинения в 2-х томах. С-Пб., 1993 7. Платонов С.Ф. Сочинения в 2-х томах. С-Пб., 1993 8. Россия на рубеже веков: исторические портреты. М., Политиздат, 1991.
------------------	--

9. России верные сыны. (сост., предисловие, коммент. В.Г.Тюкавкин) М.: Молодая гвардия, 1988.

ՄՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Նախատեսված է 2 գրավոր ստուգում, յուրաքանչյուրը՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով: ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ՄՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսվում է անցկացնել գրավոր՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

- 1.Բաղադրիչ-Հաճախումներ-10 %
- 2.Բաղադրիչ-Ընթացիկ ակտիվություն-10%
- 3.Բաղադրիչ- 1 Ընթացիկ ստուգում-20%
- 4.Բաղադրիչ- 2 Ընթացիկ ստուգում-20%
- 1. 5.Բաղադրիչ- Ամփոփիչ ստուգում-40%

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տարային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ- 5/150

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Դասախոսություն	Փորձական	Լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Ներածություն: Դասընթացի առարկան և ինդիքները: Ռուսական պետության նախապատմությունը:	2					3	7
2.	Կիևյան Ռուսիա: Պետության կազմավորման հիմնախնդիրը:	2					2	4
3.	Կիևյան Ռուսիա: Պետության կազմավորման հիմնախնդիրը, նորմանական և հակա-նորմանական տեսությունները Ռուսաստանի պատմության տեղը պատմագիտության մեջ:				2		2	4
4.	Հին Ռուսական պետության կազմավորումը /հին սլավոնները; պետականության կայացում, Ռյուրիկը և ռյուրիկովիչները:				2		2	4
5.	Կիևյան Ռուսիան X դարի 2-րդ կեսին: Քրիստոնեության ընդունումը:	2					2	4
6.	Ռուսիան Յարոսլավ Իմաստունի օրոք: Քաղաքական մասնատվածության սկիզբը:	4					4	8
7.	Հին Ռուսիայի մշակույթը:				2		2	4
8.	Ռուսիայի քաղաքական մասնատվածությունը:	2					2	4
9.	Ռուսիայի իշխանությունները մասնատվածության շրջանում. Առանձնահատկությունները:				2		2	4
10.	Մոնղոլների արշավանքները Ռուսիա: Ռուսիան և Ոսկե Հորդան:	2					2	4
11.	Արևելասլավոնական ժողովուրդների պայքարը մոնղոլների և խաչակիրների դեմ XIII դարում: Ալեքսանդր Նևսկի:				2		2	4
12.	Ռուսական հողերի միավորումը Մոսկվայի շուրջ: Կենտրոնացված պետության ձևավորման նախադրյալները և գործընթացը:	2					3	5

13.	Մոսկվայի իշխանության ձևավորումը, հզորացումը և դերը ռուսական հողերի միավորման ընթացքում: Իվան Կալիտա:				2		2	4
14.	Մոսկվան մոնղոլ-թաթարների դեմ պայքարի կազմակերպիչ: Իշխան Դմիտրի Իվանովիչ Դոնսկոյ: Կուլիկովոյի ճակատամարտ:	2					2	4
15.	Մոսկվան մոնղոլ-թաթարների դեմ պայքարի կազմակերպիչ: Իշխան Դմիտրի Իվանովիչ Դոնսկոյ: Կուլիկովոյի ճակատամարտ:				2		2	4
16.	Ռուսիայի մշակույթը XIII-XIV դդ.:				2		3	5
17.	Ռուսական պետությունը XV-XVI դ. երկրորդ կեսին: Իվան III և նրա դերը պետության հզորացման գործում:	4					2	6
18.	Իվան III արտաքին քաղաքականությունը: Մոնղոլական լծի անկումը:				2		2	4
19.	Ռուսիայի սոցիալ-տնտես. և քաղաքական կյանքը XV դարում: Նովգորոդի միացումը:				2		2	4
20.	Ռուսաստանի XVI դարի սկզբին: Վասիլի III, Իվան IV:	2					2	4
21.	Իվան IV: Օպրիչնինայի քաղաքականությունը:	2					2	4
22.	Լիվոնյան պատերազմը	2					2	4
23.	Ընտրյալ Ռադան և բարեփոխումները				2		2	4
24.	Իվան Ահեղի Օպրիչնինայի քաղաքականությունը և պետության զարգացման հիմնախնդիրները				2		5	7
25.	Լիվոնյան պատերազմը, հետևանքները և պատմական նշանակությունը:				2		3	5
26.	Ռուսաստանի մշակույթը XIV-XVI դարերում:				2		3	5
27.	Ռուսաստանը XVI-XVII սահմանագծին: Խառնակ ժամանակաշրջանը:	4					4	8
28.	Խառնակության պատճառները, բնույթը, փուլերը				2		2	4

29.	Ազգային ազատագրական պայքարի կազմակերպումը: Ռուսական պետականության վերականգնումը:				2		4	6
Ընթացիկ ստուգում 1.								3
Ընթացիկ ստուգում 2.								3
Անփոփիչ ստուգում								6
Ընդամենը								150